

Nr 13.

Ankom till riksdagens kansli den 9 mars 1943 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning i visst fall i anledning av olycksfall i arbete.

I en den 29 januari 1943 dagtecknad proposition nr 23, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att till jordbrukaren Gustaf Verner Eriksson må av det under tolfte huvudtiteln upptagna förslagsanslaget till Diverse pensioner och understöd m. m. för tiden från och med den 10 mars 1942 utbetalas ersättning i anledning av det honom den 26 januari 1923 övergångna olycksfallet med belopp, som, därest preskription icke mellankommit, skulle hava utgått till honom jämlikt lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete.

Genom olycksfall den 26 januari 1923 ådrog sig *jordbrukaren Gustaf Verner Eriksson* i Västbyggeby, Norra Valbo, Gävleborgs län, under arbete med skogshuggning hos enskild arbetsgivare en huggskada i vänster knä.

Genom beslut den 26 mars 1942 förklarade sig *riksförsäkringsanstalten*, varest Eriksson framställde anspråk på ersättning enligt olycksfallsförsäkringslagen på grund av oförmälda olycksfall, icke kunna upptaga ersättningsfrågan till prövning, enär anstalten erhållit underrättelse om olycksfallet först efter det att mer än tio år förflutit sedan eventuell fordran i anledning av olycksfallet uppkommit och rätt till talan om ersättning för det samma jämlikt förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om kallelse å okända borgenärer sålunda vore förlorad gentemot anstalten.

I skrivelse den 25 maj 1942 har Eriksson hemställt, att Kungl. Maj:t av nåd måtte låta honom bliva delaktig av den skadeersättning, som skulle hava tillkommit honom, därest gällande lag varit tillämplig. Eriksson erinrade om det svåra ekonomiska läge, vari han råkat genom sin bristande arbetsförmåga, och de högst ömmande familjeförhållanden, under vilka han levde.

Eriksson åberopade till riks-försäkringsanstalten ingivna handlingar samt därjämte ett intyg av Gävleborgs läns sparbank, utvisande att Eriksson hade två lån i banken, ett å 6 000 kronor mot inteckning i 11^{7/10} penningland Västbyggeby nr 2 och lägenheten Västbyggeby 2²⁹ samt ett lån å numera 800 kronor mot borgen. Eriksson uppgav, att han därutöver vore skyldig i smärre poster omkring 500 kronor. Hans tillgångar utgjordes av fastig-

heterna, taxerade till 8 000 kronor, samt av ett enkelt bohag för två rum och kök, måhända värt 500 kronor. Enligt företedd transumt av kommunaldebetsedel ålåde det Eriksson att utgiva allmän kommunalskatt enligt 1941 års taxering för 5 skattekröner 62 skatteören.

Riksförsäkringsanstalten framhåller, att anstalten, om olycksfallsförsäkringslagen varit tillämplig, skulle hava tillerkänt Eriksson viss ersättning.

Föredragande departementschefen har anfört i huvudsak följande:

Enligt stadgad praxis är en fordran, som grundas på lagen om försäkring för olycksfall i arbete, underkastad preskription. Skäl kunna dock stundom föreligga att, trots att en sådan fordran blivit preskriberad, utgiva ersättning av statsmedel i anledning av olycksfallet. En ansökan om sådan ersättning synes nämligen böra bifallas i fall, då det måste anses vara särskilt obilligt gentemot den skadade, om han bleve utan varje ersättning. En förutsättning för utgivande av ersättning måste uppenbarligen jämväl vara, att det icke föreligger någon tvekan om att den yppade skadan förorsakats av det olycksfall, om vilket är fråga.

Vad angår nu föreliggande ansökan om ersättning finner jag omständigheterna tala för att Eriksson av billighetsskäl lämnas gottgörelse av statverket i anledning av den skada han genom olycksfall ådragit sig. Vid bedömandet av frågan har avseende givetvis blivit fäst även vid Erikssons familjeförhållanden och ekonomiska ställning. Eriksson synes mig böra beredas ersättning från och med den 10 mars 1942, då ansökan om ersättning inkom till riksförsäkringsanstalten, enligt samma grunder, som skulle hava gällt, därest preskription icke mellankommit. Ersättningens belopp torde efter ytterligare utredning böra fastställas av riksförsäkringsanstalten och utgå från det under tolfte huvudtiteln upptagna förslagsanslaget till diverse pensioner och understöd m. m.

Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 9 mars 1943.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit från första kammaren: herrar *Berling*, *Nordenson**, *Friggeråker*, *Sundvik**, *Leander*, *Lindbärg* och *Johansson* i Fårekulla*;
från andra kammaren: herrar *Svedman*, *Paulsen*, *Andersson* i Falkenberg, *Hall*, *Andersson* i Munkaljungby, *Eriksson* i Sandby, *Malmborg* och *Persson* i Norrby.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.